

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **L.**, so sídlom v B., zastúpeného JUDr. P. R., advokátkou v B., proti povinným: **1/ Ž.** so sídlom v B., **2/ Ž.**, so sídlom v B., zastúpená advokátskou kanceláriou P., so sídlom v T. 3, **3/ Ž.**, so sídlom v B., o **vymoženie uloženej povinnosti**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2 Er 114/2013, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 26. júla 2013 sp. zn. 18 CoE 339/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinným v 1. až 3. rade náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I 23. januára 2013 poveril súdnu exekútorku JUDr. M. Z., aby vykonala exekúciu na základe vykonateľného rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach, č. k. 2 Cob 173/2012 z 20. decembra 2012.

Okresný súd Bratislava I uznesením z 21. mája 2013 č. k. 2 Er 114/2013-299 povolil povinným v 1., 2. a 3. rade odklad exekúcie vedenej pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 2 Er 114/2013 na čas do právoplatného skončenia konania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Cob 173/2012-545 z 20. decembra 2012. V odôvodnení súd prvého stupňa uviedol, že na základe predložených návrhov povinných v 1. až 3. rade na odklad exekúcie z dôvodu podania dovolania voči vydanému exekučnému titulu a následného možného zastavenia exekúcie povolil odklad exekúcie na čas do právoplatného skončenia konania o dovolaní. Poznamenal, že v zmysle § 56 ods. 2 Exekučného poriadku, pri zvážení pomeru rizika nepriaznivých následkov spôsobených prípadným neodložením exekúcie voči povinným, ako aj rizika vážneho ohrozenia oprávneného, vyvolaného eventuálnym odkladom exekučného

konania, rozhodol vzhľadom na vydané rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, tak, že na základe návrhu povinných v 1. až 3. rade odklad exekúcie povolil.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Bratislave uznesením z 26. júla 2013 sp. zn. 18 CoE 339/2013 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Vyslovil, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa správne rozhodol, keď odklad exekúcie do rozhodnutia vo veci samej vzhľadom na podané dovolanie a jeho možný výsledok povolil, čím predchádzal možnosti vzniku, v exekučnom konaní nevratnej škody. Poznamenal, že sa oboznámil i s podaním oprávneného z 23. júla 2013 – T. z 22. júla 2013 ohľadne prijatia sťažnosti oprávneného na prerokovanie a odloženie vykonateľnosti uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 23/2013 z 23. apríla 2013 a mal za to, že Ústavný súd Slovenskej republiky týmto opatrením nezrušil uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale len odložil jeho vykonateľnosť. Konštatoval teda, že samo rozhodnutie o odklade vykonateľnosti vydané Najvyšším súdom Slovenskej republiky právne existuje a toto samo osebe je spôsobilým podkladom pre postup súdu prvého stupňa podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku. Súd prvého stupňa teda správne vyhodnotil procesnú situáciu, z ktorej sa dá vyvodit', vzhľadom na postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ohľadne mimoriadneho opravného prostriedku, že exekúcia môže byť zastavená. Odklad exekúcie je v tomto prípade dôsledkom rozhodnutia exekučného súdu, ktoré je rozhodnutím Ústavného súdu nedotknuté. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený. Dovolanie odôvodnil tým, že odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) a že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Odňatie možnosti konať pred súdom videl predovšetkým v tom, že odvolací súd vydal prekvapivé rozhodnutie, zjavne arbitrárnym odôvodnením. Odňatie možnosti pred súdom konať namietal i z dôvodu, že mu odvolací súd nedoručil vyjadrenie povinného v 2. rade k odvolaniu a tak mu znemožnil reagovať na argumentáciu uvedenú v tomto vyjadrení. Ďalej dovolateľ svoje podanie odôvodnil tým, že konanie je, podľa jeho názoru, postihnuté inou vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Vzhľadom

na vyššie uvedené navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinní v 2. a 3. rade sa vo svojich vyjadreniach k dovolaniu nestotožnili s dovolacími dôvodmi oprávneného a navrhli, aby dovolací súd dovolanie oprávneného ako nedôvodné zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému to zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolateľ napadol potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie citovaných uznesení. Jeho prípustnosť preto podľa § 239 O.s.p. neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Pokiaľ oprávnený v dovolaní namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že v danej veci sa odvolací súd plne stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa preto obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

V odôvodnení svojho rozhodnutia stručne uviedol rozhodujúci skutkový stav, oboznámil obsah odvolania, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán. Poukázal na ustanovenie § 61 Exekučného poriadku, ktorý je vyjadrením platnej zásady, že stav navodený exekúciou nie je možné navrátiť do predošlého stavu čo v praxi znamená, že nezákonne realizovaná exekúcia má také právne dôsledky, akoby bola realizovaná v súlade so zákonom a náprava je možná iba nepriamo. Podľa názoru dovolacieho súdu skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené, nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia

odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Dovolací súd napokon poznamenáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Ďalej k odňatiu možnosti dovolateľovi konať pred súdom malo dôjsť tým, že postup odvolacieho súdu bol prekvapivý, bol mimo rámca legitímnych očakávaní účastníka a narušal princíp právnej istoty, zahŕňajúci prvok predvídateľnosti práva a jeho aplikácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ani v tomto smere nezistil, že by odvolací súd dovolateľovi nejakým závadným procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv, priznaných mu procesným predpisom. Vo vzťahu k dovolateľovi nedošlo postupom odvolacieho súdu k odňatiu možnosti pred ním konať z dôvodu, že svoje rozhodnutie založil nečakane na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa. Odvolací súd, ktorý potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa vychádzal z rovnakého právneho záveru, ktorý má svoj základ v skutočnostiach, ktoré boli tvrdené dovolateľom. V rozhodnutí odvolacieho súdu preto nešlo o tzv. prekvapivé rozhodnutie, ktoré by viedlo k porušeniu procesných práv dovolateľa skutkovo a právne argumentovať ohľadne právneho posúdenia, prípadne vyjadriť sa podľa § 118 ods. 3 O.s.p.

K námietke dovolateľa, že pre nedoručenie mu vyjadrenia povinného v 2. rade k jeho odvolaniu nemohol reagovať na jeho argumenty, v čom videl naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd ani v spomenutom nedoručení vyjadrenia povinného v 2. rade k odvolaniu nezistil takúto vadu konania. Pre náležité vysvetlenie tohto svojho posúdenia považuje za nutné najprv uviesť, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých prípadoch dospel k záveru, že nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces (porovnaj k tomu I. ÚS 2/05, I. ÚS 100/04, I. ÚS 335/06), a možno ho kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom (I. ÚS 156/07). Na druhej strane ale

Ústavný súd Slovenskej republiky v rámci svojej rozhodovacej činnosti pripustil, že v niektorej veci môže byť absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku druhého účastníka právne irelevantná. O taký prípad ide vtedy, keď súd rozhodujúci o opravnom prostriedku nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku (keď vyjadrenie k opravnému prostriedku nemalo vplyv na rozhodnutie o opravnom prostriedku). V tejto súvislosti treba odkázať napr. na rozhodnutia z 20. decembra 2010 sp. zn. IV. ÚS 462/2010, zo 7. júla 2011 sp. zn. IV. ÚS 283/2011, z 13. septembra 2011 sp. zn. III. ÚS 296/2011, zo 14. decembra 2011 sp. zn. I. ÚS 498/2011, z 12. januára 2012 sp. zn. IV. ÚS 19/2012. Vyjadrenie účastníka konania k odvolaniu druhého účastníka konania by teda malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska odvolateľovi vtedy, pokiaľ by vyjadrenie k odvolaniu mohlo mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu; odňatie možnosti pred súdom konať nezakladá bez ďalšieho (paušálne) sama skutočnosť, že odvolateľovi nebolo predložené vyjadrenie druhej procesnej strany k jeho odvolaniu (porovnaj k tomu aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. februára 2012 sp. zn. 1 Cdo 17/2011). Iný – rýdzo formálny – prístup by v praxi tejto komunikácie znamenal prehnaný právny formalizmus odporujúci materiálnemu chápaniu princípu právneho štátu (t. j. interpretáciu, pri ktorej striktné trvanie na formálnych stránkach práva neplní žiadnu rozumnú funkciu, ale naopak, popiera samotný zmysel právnej úpravy). Napokon je nutné upozorniť aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Stepinska proti Francúzsku, č. 1814/02 z 15. júna 2004; Salé proti Francúzsku, č. 39765/04 z 21. marca 2006), v ktorej konštatoval, že neoznámenie písomných vyjadrení alebo dokumentov v konaní a nemožnosť sťažovateľa sa k nim vyjadriť nepredstavuje porušenie práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie, keď priznanie takýchto práv a možností sťažovateľom nemalo žiaden vplyv na výsledok konania, pretože prijatý právny prístup neumožňoval diskusiu k meritu veci. Ide tu o rozdielnu situáciu, než bola pri rozsudku vo veci Hudáková a ďalší proti Slovenskej republike z 27. apríla 2010, sťažnosť č. 23083/05, kde najvyšší súd v dovolacom konaní neodmietol dovolanie pre nesplnenie procesných podmienok, ale zamietol dovolanie v merite veci a za takých okolností sťažovatelia mali oprávnený záujem na tom, poznať obsah vyjadrenia protistrany a prípadne k nemu zaujať vlastné stanovisko, teda vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré by mohli ovplyvniť rozsudok súdu.

V danej veci nedoručenie vyjadrenia povinného v 2. rade k odvolaniu druhej procesnej strane – oprávnenému bolo právne irelevantné, predmetné vyjadrenie nemohlo mať totiž žiaden vplyv na procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o opravnom prostriedku

oprávneného. Nedoručenie vyjadrenia povinného v 2. rade k odvolaniu, tak nemožno považovať za odňatie možnosti oprávnenému pred súdom konať.

V súvislosti s námietkou dovolateľa, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Keďže v danej veci nie je dovolanie podľa § 239 O.s.p. prípustné a vada konania v zmysle § 237 O.s.p. zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný, odmietol. Vzhľadom na úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešným povinným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že v dovolacom konaní im žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová